СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 249. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, субота, 25-го жовтня 1947. No. 249. JERSEY CITY and NEW YORK, Saturday, October 25, 1947 VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ СКЛИКАЄ КОНГРЕС НА СПЕЦІЯЛЬНУ СЕСІЮ 17. ЛИСТОПАДА

Вашингтон, 23 жовтня. — Президент Труман оприлюднив прокламацію, якою він скликає конгрес Злучених Держав на спеціяльну сесію в понеділок 17 листопада в год. 12 в полудне. Водночас з прокламацією появилася заява президента, в якій він стверджує, що перед тим він запросив на наради провідників конгресу і предявив їм подрібні інформації в справі алармуючого зросту цін в нашій країні і в справі положення, яке вимагає надзвичайної допомоги заграницею. З огляду на це конгрес матиме за завдання ухвалити закони для стримання зросту цін, який стає небезпекою для добробуту населення. Другим завданням конгресу буде недопустити до кризи в Західній Европі, у якій деякі краї вже вичерпали свої фінансові засоби і не є всилі закупити харчові припаси й топливо на найближчу зиму. Конгрес матиме теж за завдання обдумати далекойдучу програму для відбудови Европи.

Президент заповів, що ширше обговорить ці справи у промові по радіо до населення в пятницю 24 жовтня в год. 10 ввечір.

Хоч здавна було звісне, що президент може скликати конгрес на надзвичайну сесію, то само рішення дозріло в нього щойно перед 48 годинами й тому заскочило несподівано навіть членів його власної партії. Президент не прохав представників конгресу співпраці ані не дістав від них запевнення. Провідники Республиканської партії виявили, що вони схильні дати допомогу Европі, одначе вони можуть видвигнути свій плян окремо від урядового пляну. Панує загальне переконання, що треба буде ухвалити більйон долярів на тимчасову допомогу для Італії й Франції, а щойно опісля прийде під наради Плян Маршала.

З огляду, що республиканські провідники конгресової більшости не дістали наперед належного повідомлення про наміри президента, демократичні провідники зажурені, чи перейде легко програма президента, яку він предявить конгресові, коли він зійдеться на наради. Республиканці надіялися, що конгрес буде скликаний щойно на 10 грудня, отже серед них повстало негодування внаслідок наглого звороту.

ЗГОРІЛО ЦІЛЕ МІСТЕЧКО СЕРЕД ПОЖЕЖІ ЛІСІВ

Бостон. — Півчверта тисяча мешканців літнього містечка Бар Гарбор у стейті Мейн мусіли тікати перед пожежою лісів, яка шаліла тут кілька днів, гнана вітром в сторону прибережної оселі. Передбачуючи катастрофу, прибережна сторожа Злучених Держав вислала кораблі до доків, у яких схоронилася більша частина населення і допомогла їм ще в час вирятувати своє життя. Між утікачами було велике число дітей, які були приміщені в санаторії хворих на чахотку. Радієві вісті, передані в пятницю 24 жовтня в год. 6 ранку, звідомляють, що лише три особи згинуло в утечі, а решту людей вирятувано. Губернатор стейту візвав ціле населення стейту до спинення пожежі. Він заявив, що це найбільша катастрофа в історії стейту Мейн. Бар Гарбор зникло з землі цілком, а пожежу злокалізовано.

ЧЛЕНИ КАБІНЕТУ СПИНИЛИ ВОЄННЕ ПОГОТІВЛЯ В 1939

Вашинґтон. — У сенатській комісії для прослідження війни склав свідоцтво колишній асистент секретаря війни Луїс А. Джансон. У його зізнанні замітні були обвинувачення членів кабінету з часів Френклина Рузвелта, а це секретаря війни Герія Вудринґа і секретарки праці Франсес Перкінс, а теж і ген. Брегона Сомервела, голови Службових Сил армії. Джансон відтверто заявив, що всі вони недопустили до промислової мобілізації в 1939 р. Тоді був уже готовий плян такої мобілізації і мав бути оприлюднений, щоб дістати підтримку збоку загалу населення, одначе згадані особи вплинули на Рузвелта, щоб він цього не подавав до прилюдного відома. Це відбилося опісля на воєнній мобілізації. Свідок не закидає згаданим людям злої волі. Він каже, що вони були пацифісти з переконання.

КОМУНІСТИ В ГОЛИВУДІ ЦЕ ТЕРОРИСТИЧНА МЕНШИНА

Вашингтон. — Під час переслухання дальших свідків для вияснення комуністичної пропаганди яка йшла з фільмового центра у Голивуді, зізнавали перед конгресовою комісією для Неамериканських Діянь звісні артисти, як Роберт Монтґомері, Роналд Ріґан, Джордж Морфі, Ґері Купер і Ліо Кері. Вони признали, що в фільмових студіях нема багато комуністів, але ті що є, добре зорганізовані, складають свою тактику наперед і тероризують інших. Звідси пішло переконання, що Голивуд цілий пронизаний комунізмом. На ділі так зле не є, лише, що некомуністичні актори мусять усе бути в боротьбі проти комуністів за впливи.

Повертаючі з Европи конгресмени про тамошне положення

Ню Йорк, 23. жовтня. — Різнородні погляди про країни в Европі можна почути від конгресменів, які їздили туди на провірку положення в цілій Европі. Замітне є спостереження предсідника буджетової комісії Джана Табера, який щойно повернувся домів кораблем Квін Мері з Англії. Він каже, що в готелі в Лондоні, де він перебував, не слідно було голоду ані біди. Правда, не було виставности, але було всього доволі. Він приглядався довгим рядам людей, які облягали фільмові театри, щоб дістатися на виставу. З цього він заключає, що між людьми нема біди, коли так масово йдуть на розривки.

Конгресмен Еверет Дирксен, який вернувся тим самим кораблем, оповідає про положення в Німеччині. Він твердить, що росіяни витискають усі харчі з населення в Німеччині й Австрії й ці обі країни стоять під знаком страху. Коли його запиталися, чи він годиться з поглядами Табера, він заявив, що ні. Дирксен теж відвідав Англію і набрав іншого переконання про тамошнє положення ніж Табер.

Вайкавнт Брус, голова Світової Харчової Ради, що приїхав саме до Америки, опрокидує твердження Табера і пояснює положення в Англії так: З самого вигляду не можна ще пізнати, чи людина добре відживлена, чи недоживлена. Треба ще ствердити стан її здоровля. А те, що люди йдуть до театрів, вказує, що вони не можуть сидіти в холодній хаті й шукають десь пристановища. Вони можуть дістати білети до театру, але не можуть дістати значків на харчі, сказав Брус.

ІВАТ ТВЕРДИТЬ, ЩО ВЕТО В ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВАХ ШКОДИТЬ ЇХНІЙ РЕПУТАЦІЇ

Кембридж, Масс. — Австралійський міністер закордонних справ д-р Г. В. Іват, виголосив лекцію в Гарвардському університеті, а в ній заявив, що надужиття вета в Обєднаних Державах обнижує престіж цеї Організації, а навіть приносить неславу Раді Безпеки, у якій ці вета закладається. Він твердить що в часі нарад у Сан Франсиско 7. червня 1945 р. Чотири Потуги склали декларацію, що не треба думати, наче б вето було правилом для спинення діяльности Ради. Іват доводив, що на ділі вета в Раді Забезпеки вживається для знесення ухвал більшости членів. Як приклад цього він вказав на Советську Росію, яка вжила вета 22 рази і то не на оборону інтересів Советів. Він згадав, що Франція виконувала право вета двічі, але справедливо.

Америка відкидає советські обвинувачення

СОВЄТСЬКУ АГІТКУ ПРО „ПІДПАЛЮВАЧІВ ВІЙНИ" ОСТИН НАЗИВАЄ ОБИДОЮ ВСІХ ДЕМОКРАТИЧНИХ КРАЇН

Лейк Соксес, Н. Й., 23. жовтня. — Постійний американський представник в О.Д., Ворен Р. Остин, відповідав сьогодні в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї О.Д. на советські обвинувачення проти т. зв. „підпалювачів війни". В протилежності до крику і вимахування пястуком советського представника А. Вишинського, В. Р. Остин спокійно і річево виказав ціле безглуздя большевицьких тверджень, які назвав обидою не тільки Злучених Держав Америки, але й всіх інших демократичних членів ООД. В. Остин взивав Комітет *відкинути реакційну большевицьку резолюцію про „покарання підпалювачів війни"*, не розглядаючи її та продовжувати свою працю для покладення тривких основ справедливого миру, поборюючи руїну, злидні і недолю, що їх переживає післявоєнний світ. Відчитавши уривки з обвинувачених Советами в „підпалюванні війни" промови Фостера Долеса та книжки бувшого секретара стейту Джеймса Бирнса „Говорячи одверто", Остин виказав наявно не тільки цілу безпідставність большевицьких тверджень, але й цілком виразну їх цілеспрямованість на поширення большевицької тиранії в світі. Совєти домагаються цензури преси та інформацій. Американське поняття свободи не базується ані на терорі поліційних держав, ані на анархії загалу, тільки на самодисципліні та почутті відповідальности. Америка з обуренням відкидає советські терористичні методи і теж не думає піддержувати чи сприяти їх поширюванню в світі. З усіх інших промовців резолюцію російського большевика піддержував тільки польський большевик. Інші ще не забирали голосу.

ВЧОРА В О.Д.: ПАЛЕСТИНА, НІГРИ, ДІТИ...

Лейк Соксес, Н. Й., 23. жовтня. — Два підкомітети О. Д. до справ Палестини почали сьогодні підготовку проекту поділу Палестини на жидівську і арабську держави. Підготовка проекту має бути закінчена до найблищої середи і тоді буде дальше предметом нарад Асамблеї. Уряд Великої Британії зі свого боку повідомив, що він думає відкликати свою залогу та цивільне управління з Палестини вже на початку 1949 року, без огляду на рішення ООД.

Краєвий Союз для Прогресу Нігрів вніс сьогодні до О. Д. формальне зажалення на „дискримінацію" муринів в Злучених Державах Америки.

Честер Болез, предсідник Міжнародного Дорадчого Комітету Діточого Фонду О. Д. сьогодні заявив, що в світі є 462,000,000 дітей, які потребують негайної допомоги. Якщо з цею допомогою будеться зволікати, багато дітей впаде жертвою голоду, холоду та марних санітарних умовин.

Комісія, зложена з представників 13 країн, почала підготовку проекту на здійснення американської резолюції щодо „Малої Асамблеї" О. Д. Совєти і Польща, яким призначено місця в Комітеті, не беруть участи в його праці.

ГОЛАНДІЯ ПРИЙМЕ 3,000 СКИТАЛЬНИКІВ

Женева, 23. жовтня. — Представники голандського уряду підписали сьогодні договір з Підготовчою Комісією ІРО, на підставі якого зобовязуються прийняти на працю в Голандії 3,000 скитальників з таборів в Німеччині. Цим скитальникам забезпечується ці самі права, якими користуються голяндські робітники.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЗВЯЗКОВИЙ СТАРШИНА ПРИ ГРЕЦЬКОМУ ГЕНЕРАЛЬНОМУ ШТАБІ

Атени, 23. жовтня. — Грецький премієр Софуліс сьогодні заявив, що він одержав офіціяльне повідомлення американського уряду про готовість призначити американського звязкового офіцера при генеральному штабі грецької армії. Американський звязковий, імовірно теж представниками ОД, інтересувався б теж ходом військових дій проти комуністичних банд, в противенстві до британського звязкового, що має виразний наказ держатись здалека від боєвих дій.

ОСТАТОЧНА ЛІКВІДАЦІЯ ПРОТИ-КОМУНІСТИЧНОЇ ОПОЗИЦІЇ В РУМУНІЇ

Букарешт, 23. жовтня. — Після ліквідації опозиційної Аґрарної партії, про-комуністичний уряд Румунії почав остаточну ліквідацію останніх ще „неблагонадьожних" елементів, до яких зараховано теж румунських соціялістів та недобитки лібералів. Переводиться дальші арешти.

ПЕРШИЙ ДУРЕНЬ

Большевицькі УЩВісті подають за канадійським таким же „Українським Словом", що з Ню Вестмінстер, з Канади, виїхав до Советів перший „поворотець на Україну", Юрій Максимюк, з жінкою та двома дітьми. Хотів їхати через Ню Йорк, але американські власті відмовили йому переїздної візи. З Канади виїхав „зі золотим значком серпа і молота в петельці піджака", що його цілком певно швидко позбудеться, але разом з піджаком, якщо не разом з головою.

ПОДВІЙНА КРІЗА У ФРАНЦІЇ

ПРЕМІЄР БАЧИТЬ ЗАГРОЗУ ПРАВИХ І ЛІВИХ ЕКСТРЕМІСТІВ

Париж, 23. жовтня. Французький премієр Рамадьє сьогодні заявив, що головною ціллю скликаної на четвер надзвичайної сесії парляменту є справа заяви довіря переорганізованому французькому урядові. Премієр вважає, що недільна перемога партії генерала де Голя в міських виборах ще збільшила внутрішньо-політичну крізу, яка повстала в наслідок підривної роботи комуністів. По думці премієра, комуністи намагаються використати в політичних цілях домагання робітників, а проти-комуністичний рух ген. де Ґоля з черги загрожує традиційним вольностям Франції, бо для боротьби з комуністами намагається сконцентрувати всю владу в одних руках. Премієр заявив, що уряд так довго продовжуватиме боротьбу проти цеї загрози лівих і правих екстремістів, як довго матиме довіря парляменту. Загальну політичну крізу в нутрі Франції збільшують ще економічні труднощі, з якими уряд з черги веде боротьбу, дожидаючи американської допомоги.

БОРОТЬБА ПРОТИ ЕКОНОМІЧНОЇ КРІЗИ В АНГЛІЇ

Лондон, 23 жовтня. Британський міністер економії, сер Стаффорд Крипс, сьогодні заявив, що загальна життєва стопа англійського народу мусить бути знижена, якщо країна хоче пережити теперішню економічну крізу. Для зрівноваження балянсу, міністер заповів дальшу раціоналізацію харчів та дальше зменшення імпорту, головно тютюну зі Злучених Держав.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІКАР І ЙОГО ЖІНКА ОДЕРЖАЛИ НАГОРОДУ НОБЛЯ

Штокгольм, Швеція, 23 жовтня. Сьогодні тут признано половину нагороди Нобля за наукові досягнення в медицині двом американським лікарям, д-ру Карлові Ф. Корі та його жінці, д-ру Герті Корі, з університету Вашингтона в Ст. Луіс. Другу половину нагороди признано аргентинському вченому, д-р Бернардові Гуссей в Буенос Айрес.

БЕЛЬГІЯ ДОЖИДАЄ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Брюсель, Бельгія, 23 жовтня. Бельгійський премієр Генрі Спаак заявив сьогодні в парляменті, що бельгійська економічна і фінансова політика зазнала б серіозних перемін, якщоб не пощастило перевести в життя допомогового Пляну Маршала. Премієр з черги ствердив шляхетні інтенції американської допомогової політики.

ЗАГРОЗА ФІНАНСОВОГО БАНКРОТСТВА ШВЕЦІЇ

Штокгольм, Швеція, 23 жовтня. Швецький уряд видав сьогодні цілий ряд драстичних економічних рішень, щоб рятувати країну від загрози фінансового банкротства, що виринула в наслідок вичерпання резервів золота та закордонної валюти. У висліді, швецький уряд рішив припинити цілий ряд закупів закордоном, головно в Америці, Аргентині та Швайцарії.

ЧОРЧИЛ ПРОТИ РЕДУКЦІЇ БРИТАНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Лондон, 23 жовтня. Бувший британський премієр і тепер керівник опозиції, Винстон Чорчил, сьогодні в парляменті гостро критикував британський уряд, зокрема міністра оборони Алберта В. Александра за намагання поборювати теперішню економічну крізу при допомозі зменшення британських збройних сил, головно фльоти. Чорчил заявив, що зменшення британських збройних сил і фльоти є виразно проти інтересів не тільки самої Великої Британії, але й світу.

ЗЛОЧИНЦІ СУДЯТЬ ЗЛОЧИНЦІВ

Берлін, 23 жовтня. Сьогодні тут почався перед советським військовим трибуналом перший після закінчення війни масовий процес німецьких воєнних злочинців. Судять 16 бувших гітлерівських наглядачів концентраційного табору в Саксенгавзен. Їх обвинувачується за масові вбивства інтернованих. Закордонна преса звертає увагу, що тоді як американці і британці перевели вже численні суди над націстськими військовими воєнними злочинцями, то в Советському Союзі цих націстських генералів не тільки не притягають до відповідальности, але навпаки, поначіпали їм советські відзнаки та наказали їм творити нові націстські орди, цим разом вже під червоним прапором.

МОСКВА ПРО АРЕШТ АМЕРИКАНСЬКИХ „ШПИГУНІВ" В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Москва, 23 жовтня. Советська урядова агенція ТАСС сьогодні повідомила з Праги, що чехословацька поліція безпеки заарештувала сьогодні „багато шпигунів, висланих там відомою чужою великодержавою". У виясненнях большевицька агенція додає, що тут йдеться про людей, які, мовляв, були на послугах американської розвідки.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Загряницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ФИЛАДЕЛФІЇ

Першого Листопада будемо святкувати в Америці й цього року так торжественно, як і минулими роками. Бувало, влаштовували ми з нагоди цього свята великі маніфестації, протестаційні походи, „Дні Молитви", масові збірки і т. п. Та й цього року не забракне великої акції, тісно звязаної з ідеями Першого Листопада 1918 року. Цьогорічною нашою маніфестацією цеї Великої Ідеї, яка здійснювалась у днях 1 листопада 1918 року та 22 січня 1918 і 1919 року, буде Український День (UKRAINIAN TAG DAY) в місті Филаделфії. Його уже проголосив мейор цього міста, призначуючи на це день 1 листопада.

Кращого святкування годі собі уявити. Це ж „Український День" в одному з найбільших міст нашої країни! Це свято в „місті братньої любови"; у місті, де находиться американська дорогоцінність — „Дзвін Свободи"; у місті, де народилась американська незалежність, де покладено основи такого способу життя і ладу, завдяки яким в розмірно короткому часі зроблено цю країну найсвобіднішою, найбагатшою і найсильнішою у світі. Проте, не забуваймо, що в часі, коли кладено ці основи, недалеко Филаделфії, у Велей Фордж, гинули від хворіб американські борці за свободу серед морозу, обдерті й з лахміттям на ногах, бо чобіт для них не було . . .

Було це в часах, коли на іншій півкулі та в іншій країні лютий московський царат виганяв з України запоріжців та вільних козаків на північ, щоб там гинули тисячами при будові каналів чи нової московської столиці . . . .

Є багато дечого такого, що можна собі нагадати, коли добре застановитись над Українським Днем у Филаделфії. Давні „вороги", проти яких станула колись Филаделфія, стали тепер найліпшими приятелями, бо в крові обидвох було однакове розуміння людської гідности й однакова пошана свободи. Знов вороги — Україна й Московщина — стали нині ще більшими собі ворогами, бо ще глибші рани завдав Україні червоний загарбник, ніж їх завдавав царат. Звідси і найновіща трагедія: українські скитальники.

Міжнародні зобовязання, які перебрав на себе Злучений Український Американський Допомоговий Комітет від імені американських українців, вимагають $250,000. „Зложімо один мільйон!" взиває нас цей Комітет, бо стільки треба на найконечніші видатки, получені з акцією рятування 250,000 українських скитальників в Европі. Саме тому з днем Першого Листопада починається велика кампанія Зл. У. А. Допомогового Комітету за збіркою $250,000. Мейор міста Филаделфії зрозумів і відчув ці потреби та проголосив Український День, взиваючи усіх американців міста складати жертви на цю благородну ціль.

Чи можливо подумати, щоб американські українці міста Филаделфії й околиць, а то й цілої Америки могли інакше думати, відчувати і поступати, як цей мейор!

ПЕРЕМОЖЕ—СВОБОДА

Прилюдні заяви двох американських міністрів, тобто секретаря оборони Джеймса Форестала і секретаря торгівлі Аверела В. Гаримана про потребу боротьби за свободу набирають серед теперішніх відносин великого значення. Форестал, у своїй промові на Форумі нюйорського щоденника Гералд-Трибюн 20-го жовтня ширше призадумувався над двома системами правління в державі. Одна система, це совєтська, друга американська. Він допускає можливість існування обох систем у світі і виключає потребу накидати насильно ці системи кому іншому. Коли така засада співжиття буде прийнята, тоді, надумку Форестала, прийде до рівноваг сил у світі.

Американську систему зясовує Форестал як таку, що держава не бере на себе відповідальности за долю людини, а лишає цю журбу кожній одиниці особисто. Одначе тому, що громадянин держави має деякі обовязки зглядом держави, то держава зі свого боку має обовязок запевнити громадянинові його основні права, отже моральний, матеріяльний і духовий розвиток і свободу думки та слова. У такій системі панує громадська рівновага і вона надає сили нації. У цій системі людина має забезпечені свої права, а держава мусить бути готова їх обороняти.

Протилежна система, тобто система авторитативна або система диктатури, оперта на спадщині анархії, розпуки й хаосу. Револьта народніх мас з причини недостачі поживи є причиною диктатури і зпролетаризування мас, пояснює Форестал.

Щоб втримати нашу систему нам треба бути сильними і так здійснити ідеали нового світу та втримати рівновагу старого світу, оце висновки Форестала.

З глибшого передумання змісту його промови виходить ясно, що Форестал має на увазі можливість війни внаслідок потягнень диктатури і тому взиває до готовости обороняти американську систему. Тому преса проголосила, що Форестал піде радше до війни ніж погодиться на деспотизм — очевидно, советський.

Ясніше про конечність оборони перед Росією заговорив того самого дня секретар торгівлі Гариман у промові до губернаторів південних стейтів, зібраних на нараді в Ашвил, у стейті Норт Каролайна. Він ствердив, що Росія веде світову атаку на Злучені Держави ще від Дня Перемоги над Японією і що „комуністи переконані, що збройний конфлікт не минучий". З думкою комуністів Гариман не погоджується і твердить, що війну можна стримати, коли світ буде переконаний, що рятунок людини лежить лише у свобідних, демократичних установах. Коли це поняття буде поширене по всіх вільних країнах, тоді сама прилюдна опінія буде всилі натиснути на країни поза Залізною Куртиною і недопустити до війни.

З промов обох державних секретарів пробиває думка, що свобода мусить перемогти над походом советської диктатури, всеодно, чи прийде до збройного конфлікту, чи ні. Форестал дипломатично хоче ще признати Советам право втримувати свою систему, хоч знає, що вона полягає на поневоленні людини. Гариман вже це виключає, бо заповідає, що свобода дістанеться до Советів і без війни. Та оба секретарі стверджують, що Америка дальше придержується своїх засад, (проголошених ще в революційних часах в 1776 р. про „життя, свободу і змагання до щастя") у протиставленні до засад советської революції, яка при помочі диктатури поширяє неволю під обманчивими закликами суспільної рівности та матеріяльного забезпечення людини коштом, особистої свободи тої самої людини.

Провідні люди здавна розуміли, про що йде справа у борні двох ідеологій, одначе майже кожен на свій лад пробував недопустити до зудару. Так у змаганні недопустити до конфлікту треба добачувати оприлюднення засад Атлантійського Чартеру з його Чотирьома Свободами і Рузвелтову ідею створення Організації Обєднаних Держав на місце обезсиленої Ліґи Націй. Показується, що всі ці змагання не осягають цілі. Комунізм із своєю диктатурою став загрозою для свободи всього людства. В цій справі він просто ненаситний: Чим більше перед ним уступати, тим дальше він розпаношується, а останні вісті з Пакістану, в Індії, вказують, що вже й на Індію большевики закинули сіті негайно після того, як Англія оприлюднила намір звідти забратися. Недавна віднова Комінтерну це зразок агресивности збоку деспотів. Змагання Советів до поневолення світу вони вміють зясувати як змагання до найвищої свободи людини й нації, а економічне рабство й виголоджування населення представляють як забезпеку людини перед голодом. До осягнення своїх цілей тайний і явний Комінтерн роздуває всяке недомагання суспільного ладу до розмірів катастрофи, а звичайні людські прогріхи таврує як найбільші злочини „капіталізму", „реакції", неіснуючого вже „фашизму" та „націзму". Все те роблять з метою, щоб відвернути увагу від своїх дійсних намірів, тобто жажди панування над цілим світом.

Після недільних виборів у Франції, в яких комуністи побачили, що вже дальше їм не піде з крутійством, появилися вісті, що вони приготовляються до відвертої акції як в Франції, так і в Італії. Опір, який вони стрічають збоку протикомуністичних партій, вказує, що настає пора рішального розрахунку.

Те саме слідне теж і в Америках. Невдалий переворот комунізму на Кубі, програ Советів у Бразилії і в Чіле і зірвання дипломатичних взаємин обох згаданих країв з Росією, це признаки, що світ остаточно мусить вирішити: Чи йому піддатися диктатурі комунізму, який прийшов з російською революцією, чи дальше підтримувати свободу прав людини й народів, яку проголосила американська революція й Вилсонівська засада самовизначення народів.

Микола Чубатий.

Потреба офензивної політики народів поневолених Кремлем

Політична гра Советів та їх сателітів у відношенню до всіх інших держав світу представляє нині видовище гідне богів. Здавалося б, що справа Советів та їхніх сателітів є так безнадійно скомпромітована, що однодушний осуд всіх інших націй світу повинен би положити кінець большевицькій демаґоґії на терені Організації Обєднаних Держав та приневолити їх йти на ідеологічні уступства та приноровлятися до цивілізованого світу, або покинути це міжнародне товариство, до якого Кремль та другі кріваві диктатури недопасовані. На ділі є інакше. Совети та їхні попихачі не то, що не уступають, але з цинічною бравурою наступають на демократичні держави, впроваджуючи нерідко таку ситуацію, яка для кожного, хто знає Совети, стає тільки дивовижним та незрозумілим.

Большевики відвертають кота хвостом.

Всякі закиди, які кожна справедлива людина мусіла б піднести проти Советів, большевики закидають демократичним державам, зокрема Америці, країні взірцевої свободи. Червона влада на Кремлі, що завела в себе невільництво праці, обвинувачує на міжнароднім форумі Америку в використтовуванню робітника. Кремль, який мільйонам поневолених народів з старою культурою відмовляє основного права на якунебудь самоуправу, на ціле горло кричить про гноблення колоніяльних народів, яким конечно і негайно треба дати самостійність. Такі верески підносять кремлівські представники саме тоді, коли европейські держави надають самоуправи колоніяльним народам і то такі, які не можна навіть рівнати з кошмарним життям підсоветських народів.

Большевики горлають про свободу преси, тоді як в них немає й сліду такої свободи. Вони обстають за свободою людини, саме тоді, коли в них кожна людина непевна ні дня ні години, а свобода релігії й політичних переконань так як не існує.

Большевики широко розповідають про матеріяльну рівність їх громадян та хваляться, що Совети одинока країна, де така рівність існує, коли на ділі такої рівности в Советах немає. Різниця поміж упривілейованими клясами партійних комісарів та рядових громадян великанська, дарма, що загальний стандард життя советського робітника такий низький, що він ніяким чином не може рівнатися зі стандардом життя робітника демократичної країни.

Большевики на цілій лінії відвертають кота хвостом та виглядають на злодія, що втікає перед полисменами і кричить: „Ловіть злодія"! Ніхто заперечити не всилі, що большевики своєю провокаційною тактикою осягають свою ціль. Одні люди для святого спокою їм уступають, другі так задурені большевицькими брехнями, що їх приймають коли не за правду, то бодай за близькі до правди. Своєю агресивною тактикою вони осягнули, наприклад, в Обєднаних Державах це, що на сто відсотків очевидна вина советських сателітів на Балкані у відношенню до Греції не могла найти потрібного числа голосів, щоб бути пришпиленою. Осягнувши це, Совети ще поставили внесення, щоб наклеймити жертву комуністичних нападів, Грецією, як напасника.

Ще досі є повний брак офензивної політики демократичних держав зглядом большевиків, дарма, що сам Кремль та його сателіти достарчають кожного дня безмірно багато матеріялів насильства над поодинокими людьми, насильства над релігійними чи партійними групами, насильства над цілими народами.

Демократичні народи неначе втратили відвагу атакувати большевиків за їх насильства та їм казати виправдуватися зі щоденного ломання чартеру Обєднаних Держав, яких вони є членом. Нині большевики виконують масові насильства над українцями, переслідують їх релігію, традицію, навіть чисту українську мову. Большевики цілими тисячами українців, литовців, лотишів, естонців та інших вивозять з їх рідних земель та розпорошують по просторах азійської Росії затягаючи їх у невільничі баталіони. Про це ніхто не згадує, так неначе б того всього на світі не було. Такі самі злочини виконують Советські сателіти над своїм населенням і мимо донесень преси про політичні морди, про насильні переворти, про опанування більшости народів дрібними меншинами, ніхто тої справи не ставить рубом на терені Обєднаних Держав, так немов кожен боїться дразнити большевиків.

Селянський Союз народів східньої Европи.

Новиною на тлі того загального потурювання та уступлювання большевикам стала нова організація, що створилася на терені Америки, а іменно Селянський Союз східньо-европейських народів поневолених комуністами. До того союзу приступили провідники селянських партій Угорщини, Болгарії, Румунії, Хорватії та Сербії. Селян Угорщини заступає в Союзі Ференц Надь, Болгарії д-р Ґеорґій Дімітров, Румунії Ґріґоре Бузесті, Хорватії д-р Владко Мачек, Сербії д-р Мілян Ґавріловіч. Довідуємося, що в недалекім часі до союзу селян народів східньої Европи мають приступити також провідники селян Польщі та балтійських держав. На цім вони не покінчують своїх організаційних плянів; вони бажали б мати в своїм союзі також представників України, найбільшої селянської нації східньої Европи.

Новоутворений Селянський Союз вніс вже відповідний меморіял до Обєднаних Держав, домагаючись, щоб теперішних представників тих держав в Обєнаних Державах не вважати преставниками відносних народів тільки інтрузами, яких треба негайно завісити в правах представників тих країн. Актуально йде тільки про представника Югославії, бо держави інших членів селянського союза ще не є членами Обєднаних Держав.

Немає сумніву, що умандатовані представники українського селянства повинні теж подумати над приступленням до Селянського Союзу східньої Европи та домагатися, щоб ставленника Москви Мануїльського не вважати представником українського народу, а тільки за інтруза, який при помочі Кремля дістався на крісло України, належне представникові української селянської нації. Розум та справедливість вимагають не дати тому інтрузови поганити українського імени обороною всіх злочинців московського уряду. та промовляти в імені України, яка його ніколи не висилала та за свого представника ніколи не вважала.

Згуртовані представники народів гноблених комунізмом повинні повести офензивну політику проти тої улеґалізованої тиранії на шостій частині земного ґлобу, виконуваної членами Організації Обєднаних Держав, яких чартер говорить про свободу людини, про свободу народів у вільній спілці народів світа. Крайня пора поневоленим народам поставитися твердо проти тої облуди, що робить з Обєднаних Держав організацію для покривання злочинів проти людства для святого міжнародного спокою.

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

2)

Карамазов неприязно зиркнув на дружину і зціпив зуби. Йому вже обридло це ниття, й він постановив припинити його.

— Чого тобі треба від мене? — спитав він. — Чи ти хочеш, щоб я собі кулю пустив у лоб?

Ганна нарешті зрозуміла чоловіка й перевела розмову на іншу тему. Вона навіть заспокоїлась, бо тоді не припускала, звичайно, що ці випадкові дами зіграють у її житті не абияку ролю.

Товариш Вовчик зупинився в тому ж будинкові, де й Дмитрій. Йому дали окрему кімнату, що виходила вікнами до жерделевого саду, й він був дуже задоволений: більша ізольованість від друга безперечно зіпсувала б йому дачний відпочинок. Крім Вовчика, в кватирі Карамазових оселилася ще й служниця Одарка: Ганна найняла її на два місяці. Служниця варила обід і ходила на ринок за продуктами. Дмитрію вона чомусь нагадувала відому куховарку з неменш відомого „Сміху", й він, коли вона мовчки позирала на нього, завжди почував себе якось ніяково. Одарка так химерно дивилась на своїх хазяїв, ніби вони й справді щось негарне затаїли в собі. Вона була страшенно мовчазна, й від неї Карамазови чули тільки коротке: „слухаю". Словом з такого то числа такого то місяця в обивательське коло заштатного городка влилась нова й цілком організована сімя.

Але не дуже радісно зустрів її південь. З моря біг гарячий вітер, і провінціяльні вулиці буквально вигоріли. Увечорі повітря дзвеніло комарями й так палило обличчя, що не було жадної можливости вийти з кімнати.

Історія почалась в один із таких вечорів. Спалене сонце вже давно зарилось у далеких пісках, але вікна й віконниці і досі було зачинено наглухо. В кімнаті, в півтемряві (як це буває в романах) сиділа Ганна й пожадливо, невеличкими ковтками, пила холодну воду. Дмитрій і товариш Вавчик лежали на канапах.

— Це неможливо! — сказала Ганна. — Це не відпочинок, а якась мука.

— Цілком справедливо, моя Анет, — підтвердив товариш Вовчик. — Я буквально те ж саме думаю.

Ганна мовчала. Тоді довгий Вовчик розкинув свої довгі руки, подивився на свого ловерака, що, важко дихаючи, лежав біля його канапи, і сказав, що він, як тільки одкрито буде полювання, одразу ж плюне на цей городок і на цілий місяць залізе в комиші.

— А що я мушу робити?

— А тобі я раджу забрати мої вудочки й ловити рибку. Можна ще щось придумати.

Дальша розмова протікала в такому ж дусі й була така ж нудна, як і сама спека. Треба було кинути балачки, і Ганна замовкла. Замовк і тов. Вовчик.

Але Дмитрій мовчав не тому, що йому було нудно, а тому, що в цей час він уважно дивився на Ганну. Дружина здавалася йому сьогодні не так безцвітна, як якась безвихідна. І саме тому безвихідна, що вона (в цьому він уже цілком переконався) не може не стояти йому на дорозі. Хіба Ганна здібна піднятись до тих питань, що так тривожать його? Хіба вона колинебудь переможе свою обмеженість? Ганна все таки типова миргородська міщаночка, і саме вона не дає йому зробитись цільною й рішучою людиною, саме вона перешкоджає йому протиставити себе рабській психіці своїх деґенеративних земляків. Хіба ці здивовані вишневі (обовязково вишневі) очі не характеризують її, що називається „до отказу". Хіба це не вона та типова українська жінка, що так ганебно випровадивши синів Тараса Бульби на Запорізьку Січ, пішла плодити безвольних людей? — Єсть! — подумав Дмитрій, і тут же до болю вкусив свою губу: йому раптом спало на думку покінчити з Ганною.

Але вкусив він губу не тому, що насувається щось трагічне, а тому, що згадав: така трагедія по суті була вже. Хіба це не Ганну він розстріляв колись, у часи громадської війни, біля якогось провінціяльного манастиря?

— Знаєш що, Ганнусю, — раптом кинув Карамазов. — Я зараз думав про тебе й подумав, що ти воскресла. Як це розуміти?

— Ти, Дімі, страшенно неясно говориш, — сказала Ганна. — В чому там справа?

Карамазов мовчав. Тоді товариш Вовчик повернувся на правий бік і промовив вяло:

— „Укінчений", як кажуть галичани, „фільозоф"

— Покинь, Вовчику, свої сентенції, — мало не скрикнула Ганна і знову звернулась до чоловіка.

— Чого ж ти мовчиш, Дімі?

Але Карамазов і тепер не відповів. Він повернувся до кошика з жерделями й уважно розглядав його. Він зараз згадував свої університетські роки і свою буйну, розкуйовджену голову з південними романтичними очима. Спогади завжди тр[illegible]ожать, і на їхньому фоні ді[illegible]ність ставиться ясніша. Він [illegible]дається, хотів тоді кінчити м[illegible]чний факультет. Але як [illegible] давно було! Кілька сл[illegible] і [illegible]ільше нічого: FEBRIS CAT[illegible]LLIS здається — прост[illegible] [illegible]ния і FEBRIS GASTRICA — [illegible]ове розстройство. [illegible] SPIRITUS AMANIACI CAUSTICUS PRO PAUPEROS і... здається все.

(Дальше буде).

Український Народний Союз має для дітей такі грамоти, яких ніде не можна дістати. Це грамоти з високими привілеями, а низькими вкладками. Ці незрівнаної вартости грамоти можна дістати в Союзі ще тільки тепер у часі Кампанії за збільшення Союзу до 50 тисяч членів.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

24. жовтня 1907 р.

ЗАКУПНО „СВОБОДИ" ДЛЯ У. Н. СОЮЗУ.

У протоколі з річного засідання головного уряду У. Н. Союзу, що відбулося в Трентоні, С. Дж., в днях 10—11 вересня 1907 р. вияснено справу закупна „Свободи" на власність У. Н. Союзу. М. Семенюк зажадав вияснення в справі органу „Свободи" з огляду на те, що п. Ардан відпродав цілу друкарню „Свободи" новій компанії, а поміж її управою він бачить імена деяких головних урядників У. Н. Союзу. Тому питався, чи урядники купили собі „Свободу" на власність, чи в користь У. Н. Союзу? Головний предсідник, Константин Кирчів, заявив приявним, що урядники не мали права купувати „Свободи" на власність У. Н. Союзу без ухвали конвензії. Тому, що п. Ардан з причини лихого здоровля рішився продати газету, урядники заінтересувалися цею справою ,бо „Свобода" це поступова газета, яка є теж органом У. Н. Союзу від початку існування організації, отже шкода було б її пустити в чужі руки. Тому вони відкупили цю газету, щоб вона на дальше була органом У. Н. Союзу. С. Ядловський пояснив, що вони купили „Свободу" і відпродадуть Союзові, але тим часом треба було заплатити власникові ціну купна. Половину заплатили готівкою, а другу половину мають сплатити впродовж 6 місяців. Коли наступна конвенція У. Н. Союзу схоче, може перебрати „Свободу" на власність У. Н. Союзу. Після промови О. Стеткевича, ухвалено, щоб на наступній конвенції У. Н. Союз купив „Свободу" і звернув теперішнім спільникам ціну купна разом з 5% від випозичених грошей. — Т. Лабовський, секретар річного засідання.

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ В ПРИЛЮДНІЙ ШКОЛІ.

Українці містечка Портедж Ла Прері в провінції Манітоба, в Канаді, вислали депутацію до міської шкільної комсії, щоб признала їм українського учителя в міській школі в північній частині міста. Шкільна комісія рішила вибрати спеціяльний комітет для вирішення цеї справи.

Український учительський семинар буде отворений в містечку Брендоні, в Манітобі, спродовж двох тижнів. Прийнято 50 учнів.

УКРАЇНЦІ В ТЕКСАС.

П. Кміта пише в дописі з Турбер, в повіті Ерат, в стейті Тексас: Я виїхав 10. вересня кораблем з Ню Йорку і заїхав до пристані Ґалвестону, в Тексас. Потім поїхав до Турбер. По дорозі я стрінув одного українця-фармера Івана Ковальського, що походить з Бучаччини. У Турбер нема ані одного украніця, а поляків є зо 100 осіб. Українці поселилися в Бремонд, і там їх живе яка сотка. Вони походять з галицького Поділля. Вони говорять мішаниною польсько-українською. Поляків правдивих там яких 200.

Іміграційні й натуралізаційні питання й відповіди

Питання: Я дістав листа від одного чоловіка з Европи, в якому він пише, що знайшов мою адресу в старій телефонній книжці. Благає мене допомогти йому приїхати до Злучених Держав. Оскільки він не є для мене жадна рідня, чи можу я йому помогти в цій справі? Я радо це зробив би, але мої засоби є дуже обмежені, вистарчають тільки на втримання моєї родини. Чи можете мені в цьому порадити?

Відповідь: Чужинець, що хоче приїхати до Злучених Держав, має доказати американському консулові закордоном, що він не буде тягарем для цієї країни по своїм приїзді. Таким доказом звичайно вважається афидевит про підтримку, виданий приятелем або рідним, який має досить засобів, аби помогти імігрантові в разі потреби. Коли той, хто видає афидевит, не є споріднений, а тільки приятель то особи, за яку ручиться, консул мусить мати певність, що імігрант напевно дістане підтримку від свого приятеля в разі потреби. Наколи ви не знаєте тої особи, від якої дістали листа, правдоподібно консул не визнає вашого афидевита вистарчальним, тим більше, що ваші засоби — як ви самі подаєте — не є великі. На жаль, дотична особа може мати тільки слабу надію на приїзд до Злучених Держав, оскільки він тут не має родини або приятелів, які хотіли б і могли б підтримати його матеріяльно в разі потреби.

Питання: Я приїхала до цеї країни рік тому як жінка американського ветерана, з яким одружилася, як він був закордоном в 1942 році. Я хотіла би дістати американське громадянство. Прошу порадити, чи маю для того чекати пять років, чи маю якісь привілеї як жінка американського ветерана?

Відповідь: Самий факт, що ви є жінкою американського ветерана не дає вам ніяких привилеїв щодо набуття американського громадянства. Але закон дозволяє вам, як жінці **американського громадянина** подати прохання про громадянство тільки після двох років вашого перебування в цій країні, оскільки ви одружилися після 13. січня 1941 року та наколи ви прожили з вашим чоловіком в Злучених Державах щонайменше один рік до подання вашого прохання. Ви не мусите вибирати перших паперів.

Питання: Недавно я хотів подати прохання про працю в цивільній службі. Мене запитали за мої громадянські папери і тоді я побачив, що я їх загубив. Що маю робити?

Відповідь: Ви можете дістати копію ваших других паперів. Для того маєте виповнити спеціяльну форму N-565, яку можете дістати в кожному відділі Іміграційного й Натуралізаційного Бюра. Разом з вашою аплікацією маєте подати три ваших фотографій та поштовий моней-ордер на одного доляра, виписаний на імя Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C. Аплікацію, моней-ордер та фотографії треба відіслати до найближчого відділу Іміграційного та Натуралізаційного Бюра. В свій час дістанете копію ваших других паперів.

Загальна Рада — ФЛІС.
20 West 40th St., New York 18, N. Y.

Що пишуть про „Свободу"

Марія Демидчук, Бруклин, Н. Й. — Головна канцелярія У. Н. С. розсилаючи місячні розмети до своїх відділів, розіслала рівнож листи до секретарів відділових з просьбою, щоб вони при колектованні місячних вкладок до Союзу старались сколектувати найменше 2 дол. як доплату за „Свободу".

Чи дійсно читачам „Свободи", які живуть в найбагатшій країні світу треба аж кілька разів пригадувати про ту маленьку доплату і то кожного року?

В листі до секретарів пишеться: „Минулого року були такі члени, що складали по $2. Але були й такі, що жертвували по $5, по $10, по $25, а навіть по $50. Та були й такі, що взагалі нічого не жертвували". Те останнє насуває питання: Чи „Свобода" не всіх нас однаково виховує і веде? Де була б наша еміграція, як би не було „Свободи" та її 55 років праці? „Свобода" пережила за ці роки це все, що переживав наш нарід тут в Америці. Справді були в його житті і світлі хвилини та більше було сумних і аж надто тяжких. „Свобода" це все переживала і про це все писала, радила і вчила, як з лихом боротись.

Добровільну поміч для „Свободи" ухвалено делегатами 21. конвенції У. Н. С. А хто ж вибирав тоді нас, делегатів, чи не членство У. Н. Союзу? То ж чому тепер лиш частина виконує ухвалу конвенції? Як делегатка можу сказати, що ми, делегати 21 конвенції, зле почуваємось, читаючи, що були минулого року навіть такі члени, які взагалі не жертвували нічого, а делегати запевнили, що всі зложать добровільно та що тому не треба підносити передплати.

Тридцять центів за „Свободу" місячно! Можливо, що ми її більше читали б і слухали б її зазивів, колиб платили хоч подвійно.

Подумаймо, як бідно виглядало б наше народне життя в Америці, коли б ми не мали ані одного денника. Памятаймо, що преса це дзеркало кожного народу, а водночас погляньмо, як ми виглядаємо у цьому дзеркалі.

Василь Авраменко, Голивуд, Каліф. — Десь так тому 25 років, коли я був на вигнанні в Чехії, приніс мені Січовий Батько, д-р Кирило Трильовський, американську „Свободу", у якій була стаття про український народній танок. Це перший раз я побачив український часопис, що виходить далеко за морем, в Америці, та з дива не виходив, що б таке було можливе, щоб з далекого світу могло битись так щиро й глибоко рідне серце. Від цього часу читаю „Свободу" кожного дня. Правда, нераз і мене ця „Свобода" тріпала як мама свою дитину за якісь недобрі вчинки, щоб дитина більше зла не робила і поправилась... Не знаю, чи дійсно я сам був винуватий, чи платив за других вину, але хоч добре, що ця сама „Свобода" давала мені змогу теж і виправдатись. Та чи хто любить кого в „Свободі" чи не любить, але факт є фактом, що „Свобода" уже понад 50 років вірно служить нашому народові в Америці й в Україні. Вірна американським ідеалам вона завзято боронить прав українського народу на вільне й самостійне життя. Вона дбає про поширення української культури, про нашу молодь в Америці. Це одинокий український щоденник у світі, що дбає про загальне добро, а не про добро одної партії чи групи. Тому, що так є, накидуються на неї часто з різних боків, але вона непохитна, коли іде про демократичні ідеали, про визволення України. Усе, що боролось за Україну, включно до найновіших боців з УПА, як і все, що працювало для України — мало і має своє почесне місце в „Свободі". Всі ми знаємо, що так є і тому, що так є, посилаю і свою скромну жертву на пресовий фонд „Свободи".

о. Степан Мусійчук, Йонгставн, Огайо. — Я післав свою підтримку „Свободі", бо хочу щоб вона далі щоденно виходила і далі для нас жила та наш життєвий шлях освічувала. Дня 5. грудня 1911 року я прибув до Америки. Вже першого дня побуту на американській землі мав я в руках „Свободу" і першого є вона для мене до нинішнього дня. Щоб пошта рано не принесла першу „Свободу" беру в руки і читаю, а щойно потім беруся до листів та інших газет. Як не перечитаю „Свободи" не можу братись до іншої роботи. Бо так воно є від 36 років, що ясний промінь у моїй хаті зачинається кожного дня від духа, якого набираю, читаючи „Свободу". Вона наша, чиста, яка веде наш нарід чесним шляхом, хоч важким. Вона додає нам потрібної віри і надії. Вона нас розуміє, а ми її. З нею нам мило, а без неї банно, сумно.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

ЛІСТА: ч. 6.

Відділ:		Жертва:
	Стефан Януш	$ 5.00
	Михайло Кульчицький	5.00
	Павло Брездень	5.00
	І. Огонік	4.00
	Іван Пінило	3.00
	Іван Новіцький	3.00
	Pauline M. Sokach	3.00
	Микола Дашкевич	2.00
	Теодор Джус	2.00
	Михайло Федун	2.00
	Павло Ганчарик	2.00
	Марія Євчак	2.00
	Осип Кочан	2.00
	Geo. Kochishewsky	2.00
	Тома Коляр, передплатник	2.00
	Е. Мільчук	2.00
	Павло Сиротюк	2.00
	Григорій Самиця	2.00
	Мартин Сагайдак	2.00
	Василь Філ	1.00
3	Константин Качуряк	3.00
5	Борись Михайло	5.00
5	Борух Михайло	3.00
5	Барнич Павло	2.00
5	Василик Григорій	2.00
5	Антонишин Семен	2.00
5	Гаврилець Петро	2.00
13	Антін Дзямба	3.00
13	о. Павло Теодорович	2.00
16	Leslie Hnatow	10.00
18	Іван Дзядик	3.00
18	Олександер Смий	2.00
18	Юрко Шеремета	2.00
20	Пилип Стефанський	2.00
20	Стефан Торопа	2.00
21	Василь Старший Окрепкий	2.00
25	о. Петро Журавецький	1.00
29	Микола Гришко	2.00
38	Іван Муринка	2.00
39	Василь Дячук	2.00
42	Филип Ґулька	2.00
44	Олекса Задубера	3.00
44	о. Михайло Мостенський	2.00
52	Ілько Процишин	5.00
52	Семен Вавришин	2.00
53	Павло Шпікула	2.00
53	Іван Шпікула	2.00
54	Віра Зубик	2.00
57	Теодор Сташко	2.00
59	Йосиф Волк	3.00
59	Юрій Демчук	2.00
63	Михайло Личак	5.00
64	Іван Верхоляк	2.00
67	Павло Язлюк	2.00
69	Павло Мороз	5.00
69	Евген Бобецький	2.00
69	Михайло Левко	2.00
78	Іван Молочник	2.00
81	Андрій Корчинський	2.00
89	Стефан Ванат	2.00
91	Андрій Іванічка	2.00
94	Павло Персович	5.00
94	Андрій Патра	5.00
94	Іван Ґиник	3.00
94	Волод. Крушельницький	2.00
94	Іван Заблоцький	2.00
94	Стефан Стравняк	2.00
94	Павло Баворовський	2.00
94	Василь Паранюк	2.00
94	Йосиф Пінський	2.00
94	Микола Ґорен	2.00
94	Максим Чубка	2.00
94	Андрій Холевка	2.00
94	Микола Тиро	2.00
94	Микола Масталір	2.00
94	Михайло Бабій	2.00
94	Микола Солодкий	2.00
94	Іван Вайда	1.00
94	Василь Холевка	1.00
102	Іван Ільків	3.00
102	Йосиф Сенчина	3.00
102	Стефан Митросевич	2.00
102	Стефан Олексюк	2.00
102	Сенько Біґановський	2.00
102	Mike Hawryluk	2.00
104	Іван Савка	2.00
108	Юлія Потажна	2.00
110	Андрій Блавуцяк	2.00
117	Петро Зубрицький	5.00
117	Петро Назарійчук	5.00
117	Іван Ткач	2.00
117	Микола Тисаровський	2.00
121	Вітка Теодор	2.00
122	Макар Заверюха	5.00
122	Харитон Салата	3.00
122	Павлина Маршалек	2.00
123	Григорій Мрикало	2.00
126	Микола Кич	5.00
127	Роман Вайда	3.00
127	Юлія Тучапська	2.00
130	Микола Кравчук	2.00
133	Теодор Шатинський	2.00
133	Григорій Попаца	2.00
142	Григорій Закорчений	2.00
146	Микола Будзол	2.00
152	Стефан Карпа	2.00
155	Мих. Чумер	2.00
158	Карп Шиш	2.50
158	Йосиф Герман	2.00
158	Christina Fecica	1.00
160	Сильвестер Колтун	2.00
165	Петро Юркевич	10.00
167	М. Космина	2.00
170	Теодор Наконечний	2.00
170	Григорій Павлик	2.00
183	Петро Ґолей	2.00
188	Теодор Харітон	3.00
188	Іван Бандровський	2.00
191	Павло Качмар	2.00
196	Дмитро Костюк	2.00
200	Михайло Малоґлий	2.00
204	Василь Новаковський	3.00
204	Михайло Бахусович	3.00
204	Яків Марків	2.00
204	Яків Щигол	2.00
204	Микола Близнак	2.00
206	Дмитро Лукиник	2.00
206	Михайло Шаб.	2.00
206	Іван Затонський	2.00
213	Ілія Солонинка	3.00
217	Володимир Колданський	2.00
218	Михайло Бурий	2.00
219	Павло Псуй	2.00
220	Юрко Кріль	2.00
221	Дмитро Паславський	3.00
223	Іван Чолій	2.00
230	Іван Гармич	2.00
234	М. Мандзяк	2.00
238	Michael Remick	2.00
239	George Pisker	2.00
241	Іван Познанський	2.00
243	William Muskievicz	2.00
243	Петро Романюк	1.00
252	Дамян Шостак	2.00
253	Анастазія Щурко	2.00
253	Макар Пукіш	2.00
266	Осип Базарницький	2.00
266	Теодор Сюрко	2.00
267	Harrison Michael	5.00
271	Олекса Цуцик	2.00
277	Nellie Sharkiewicz	5.00
277	Іван Гнатюк	3.00
277	Іван Бойко	2.00
277	Михайло Бойко	2.00
277	Василь Дерлиця	2.00
277	Павло Курко	2.00
277	Іван Саган	2.00
292	Яцко Демчук	2.00
293	Марія Демидчук	2.00
296	Катерина Чушак	2.00
298	Корнило Савіцький	2.00
301	Стефан Семенюк	2.00
304	Іван Ґрубяк	2.00
307	Іван Витязь	2.00
312	Іван Дацко	2.00
316	Михайло Юрків	5.00
320	Dmytro and Peter Emche	4.00
320	Михайло Дмитрів	3.00
321	Микола Ступницький	2.00
323	Михайло Левусь	2.00
323	Василь Шиляк	2.00
325	П. Малицький	2.00
325	М. Поврозник	2.00
325	В. Палащук	2.00
325	П. Пелех	2.00
325	Н. Бойко	2.00
325	Д. Смитанюк	2.00
325	Г. Малко	2.00
325	П. Когут	1.00
334	Г. Котек	2.00
334	Михайло Лазука	2.00
336	Іван Сидорович	3.00
336	Кревнюх Василь	2.00
336	Михайло Савчак	2.00
339	Іван Іванишин	2.00
344	Григорій Ґеба	2.00
344	Теодор Присташ	2.00
344	Яків Резнік	2.00
344	Петро Мілещук	2.00
344	Михайло Песик	2.00
344	Іван Мотика	1.00
345	Петро Гайва	2.00
350	Теодор Мацелюх	3.00
359	Марія Мирош	2.00
361	Петро Михайлюк	5.00
361	Стефан Сагайдачний	3.00
361	Андрій Гоцяк	3.00
361	Іван Бажан	3.00
361	Олекса Ґриґуз	2.00
361	Ушитко Іван	2.00
361	Олекса Світлик	2.00
361	Семен Скородинський	2.00
361	Марія Возняк	1.00
363	Марта Луцишин	3.00
363	П. Пилипів	2.00
363	Д. Базів	2.00
363	І. Кліщ	2.00
363	І. Скробач мол.	2.00
363	А. Лялюк	2.00
363	О. Іванців	2.00
363	Г. Підскальний	2.00
363	Г. Непорадний	1.00
367	Іван Гумницький	2.00
370	Григорій Василишок	2.00
371	Марта Романків	2.00
372	Максим Ярема	5.00
372	Василь Ярема	3.00
372	Йосиф Ярема	2.00
372	Іван Головка	2.00
372	Василь Реновець	2.00
378	Philip Panchesine	2.00
385	Микола Бойко	5.00
385	Микола Шепот	5.00
389	Михайло Свентарний	2.00
396	Іван Бекіш	2.00

З життя українців в Англії

Лондонська громада.

До Лондону прибув і зупинився в Крещенд готелі черговий гурт українців, що зголосилися до праці в Англії. В імені СУБ. робітників привітав голова — п. Бура, що в своїй промові дав прибулим низку порад і завізвав до тісної співпраці в Союзі.

Гурт подався до Фуль Саттон, де заопікується ним англійська влада і, з української сторони — п. д-р Фундак.

З нагоди виїзду сот. Б. Панчука, директора ЦУДБюра, до Канади, в домівці ЦУДБ відбулася нарада проводу СУБ, представників Бюра, духовенства та громадянства. В ході нарад окремі доповідачі порушили ряд актуальних питань, повязаних з життям українців в Англії, і висловили свої побажання, які сот. Панчук передасть братньому громадянству Канади.

Дня 21. м. м. Централя СУБ вітала в своїй домівці перший Зїзд Українських Студентів Англії. Зїзд був започаткований святковим Богослуженням, з проповідцю о. Дячишина.

По закінченні Зїзду, для місцевих членів СУБ-у й українських гостей була влаштована танцювальна нечірка.

Табор в Ню Гейт Стріт

належить до ряду тих, що положені найближче Лондону. Живе в ньому 124 українців і близько 50 балтійців. Спільну таборову управу очолює англієць-священик, що дуже добре відноситься до своїх робітників і українців взагалі. На терені табору ведеться навчання англійської мови, розпочав свою діяльність Відділ СУБ, організується будову каплиці. 20. м. м. таборовиків відвідав о. дек. Жан, що відправив у місцевій церкві для українських вірних Богослуження. Турботою таборян являється брак фахової сили, що зуміла б зорганізувати на належному рівні хор.

Табор у Літл Еддінгтон

втішається окремо добрими умовами мешкання, начислює 183 українців і к. 200 балтійців. На своєму терені зорганізував український хор, відділ СУБ, на кінець вересня заплянував ввести для своїх мешканців навчання англійської мови. Табором піклується ІМКА (Міжн. Союз Христ. Молоді), і це вnеняє йому відповідно добрий культурний розвиток.

Табор у Ковентрі

можна б назвати першим українським табором фабричних робітників в Англії. Містить він у собі 200 робітників, чоловіків і жінок. Покищо вони живуть у відокремленні від родин, але мають надію небавом перенестися до родинного табору. В сусідстві українців живуть такі ж робітники — англійці, ірляндці, балтійці, що користуються рівними правами й обовязками в праці. З уваги на велику кількість жінок у таборі, підготовляється створення відділу Союзу Українських Жінок.

В Манчестері й околиці

густіше й густіше осідають українці, що прибувають сюди в головній мірі до праці в текстильному промислі. Довкруги Менчестеру почалося творення громад: Олдгам, Болдгам, Рочдейл, Літл Боро. Труднощі організування прибуваючих в українські громади виникають із розпорошення українців по приватних помешканнях. Проте існує тут один чинник, що гуртує всіх: постійна українська гр.-катол. парохія. Про успіхи місцевого настоятеля, о. д-ра Дзьоби, найкраще свідчить факт, що на Богослуження прибуває 300, а то й більше, вірних. Менчестерська громада готується зустріти традиційним святкуванням роковини Листопада, має свій хор, драм. гурток тощо, підготовляє зїзд українців цілої округи. Новоприбуваючі українці зараз же на початок навязують тісний контакт із давніше осілою кольонією, а ця з черги забезпечує їх своєю поміччю, вказівками, порадами.

В таборі Кіркгам

живуть б. вояки польської армії: 40 укр. і 100 поляків. Українці мають свій хор, учаться англійської мови і, будучи давніше осілими в краю, „вводять в життя" прибуваючих. На терені табору розвиває свою діяльність Відділ СУБ.

Місцевість Кіркбі

дала працю та приміщення поруч 10 росіян і 25 балтійців — 138-ом українцям. Співжиття останніх з командою ще не наладнане, але ж, незалежно від того, створився вже дуже добрий чоловічий хор, група танцюристів. Багато добрих сил на ниві освіти покищо ще не має практичного примінення.

Свідома робітнича громада в Лінкольнгавз Шемстон,

що начислює 90 українців, зуміла перебороти хвилеві непорозуміння в своєму нутрі та приступила до зорганізованої праці для свого піднесення. Тут рівнож повстав Відділ СУБ, ведуться закупи національних строїв для хору.

Пандефорд Фарм, Колсал,

має, мабуть, найменш чисельну з усіх існуючих українську кольонію, бо ця числить усього 33 людей. Проте, хоч мала кількістю, громада не відстає від інших. В ній теж уже положені підвалини під культ. працю, існує Відділ СУБ.

Табор У. П., ч. 298, в Барові налічує 460 людей, при чому майже всі затруднені на ріллі. Праця важка, але загал — однаково як працедавці, так і робітники — вдоволені. Подібно вдоволена теж англійська команда табору, з полк. Мурой-ем на чолі. Мимо навалу роботи в полі, в таборі успішно проходить навчання на двох курсах англійської мови, на курсі для неграмотних, курсі танків, існує власна орхестра. За три місяці існування табору влаштував ряд імпрез і свят, а між ними вшанував роковини 30. червня, бою під Бродами. М. ін., були відчитані реферати про М. Шашкевича, бій під Полтавою тощо. Зараз в ході приготування до фестивалю з нагоди закінчення жнив, де виступить теж таборовий гурт танцюристів. Розвагу й інформацію приносить таборянам власний стінний часопис — „Другий Етап", що являється водночас і хронікою табору.

Перші Загальні Збори Української Студентської Громади в В. Британії.

Дня 21. м. м. в лондонській домівці СУБ-у відбулися Основуючі Загальні Збори Української Студентської Громади в Великій Британії. У Зборах узяло участь понад двадцять студентів і студенток, як теж представники українських установ, церкви, преси, громадянства.

Збори відкрив один із членів Організаційного Комітету. Після відкриття вибрано Президію Зборів, до якої запрошено теж директора ЦУДБюра, о. Дячишина — як представника гр.-кат. духовенства, і делегата Української Студентської Громади полонених вояків. Після того, як окремі представники наших організацій та поодинокі громадяни виголосили принагідні привітальні промови, привітно вислухали короткого звіту з дотеперішньої діяльности представника Організаційного Комітету.

Свою працю Організаційний Комітет розпочав ще в січні. Його першим завданням було охопити організацією всю українську студіюючу молодь в Англії, а разом із тим абсольвентів середніх шкіл, що з якихнебудь причин не можуть продовжувати своє навчання. В загальному охоплено таких 46. В дальшому виконуванні своїх завдань Комітет зайнявся такими справами, як: підготовка Основуючих Зборів, опрацювання статуту, навязання зносин з організаціями українського студентства на терені континенту, ЦЕСУС-ом. Окремо Організаційний Комітет цікавився можливостями студій у Великій Британії. Всю працю він у порозумінні з СУБ-ом і ЦУДБюром.

З очевидним зацікавленням вислухали присутні короткого та змістовного звіту делегата українських студентів-полонених, які, ще будучи в Італії, започаткували і — без уваги на несприятливі обставини — розвинули до меж можливого діяльність, охоплюючи нею понад 200 членів (90 сходин, курси вищої математики, чужих мов тощо).

У другій частині Зборів був причитаний проєкт статуту, що його потім — з деякими поправками — прийнято. З цей спосіб УСГ оформилась у самостійну студентську організацію.

Після того відбулися вибори Управи, Контрольної Комісії і Товариського Суду.

Устійнивши висоту членської вкладки (2 шіл. — вписове, 1 шіл. — місячний членський внесок), Збори одноголосно винесли постанову, в якій зясовано основні напрямні для дальшої діяльности УСГ та її відношення до ЦЕСУС-у. До останнього був зложений окремий лист. Крім того, Загальні Збори уповноважили Управу виготовити листа до Їх Ексцеленції Єпископа Бучка, з подякою за дотеперішню опіку над українською студіюючою молоддю і водночас з проханням заопікуватися українськими студентами в Великій Британії, тим більше, що останні натрапляють на своєму шляху на великі труднощі. Зобовязано теж Управу скликати в українському громадянстві анкету в справі створення Комісії Допомоги Українським Студентам (КОДУС).

Збори пройшли в поважній, діловій атмосфері, та слід сподіватися, що молода Українська Студентська Громада знайде всебічну підтримку, моральну й матеріяльну, зо сторони всього українського громадянства.

БУДЕ ВЕСІЛЛЯ УЖЕ 20. ЛИСТОПАДА.—Це офіціяльна остання фотографія молодої пари, на яку звернені очі британської імперії. Справа це принцеса Елизабет, а зліва її наречений, Филип Мавтбетен, лютенент королівської маринарки.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо зпочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,010 Іванилюк Івана з с. Ляцьке Шляхоцьке (Станиславів) від Ганни Олекси.

12,011 Федорко-Івана з с. Харатона (Ярослав) рівнож братів мого мужа Солярський Андрія і Луки від Федорко-Солярська Фрузі.

12,012 До тітки Гнатишин-Дячун Марії і Ксені (Майба ур. в Краснім, Іванців-Дячун Анастазії від Станіславська Ксені.

12,013 До вуйка Демко-Климко Івановича з с. Журовці (Рава Руська) в Аргентині від Чоповлиський Романа (Черновський).

12,014 До рід. тіток Цап Палагії, Явдохи і Мариськи з с. Ходович (Стрий) від Боднар Катерини д. Фесі.

12,015 До кревних і знакомих з с. Тарнова (Самбір) від Коваль Данила.

12,016 До стрийків Завада Михайла, Миколи, Олега і Юрія та братів Миколи і Петра з с. Дибків (Ярослав) від Завада Миколи с. Матвія.

12,017 Пайташ-Ярушевич з Перемишля від Михальчук Льва.

12,018 Адьвовщий Михайла Дмитровича з с. Майське (Харківщина) від Коваленко Івана.

12,019 Прибило Володимира з Перемишлян від Панькевич М. М. і Ірини.

12,020 До родичів, знайомих і земляків від Шкрабалюк А.

12,021 Козак Миколи, Василя, Івана і Петра з с. Шкло (Яворів) від брата Лемешко Ілії.

12,022 До братів Гореш Миколая від Гореш Парасkевії д. Михайла з с. Гирів (Красне).

12,023 Омельчук Осипа від ОсіюкДанила.

12,024 Романишин Миколи з с. Болехів (Долина) від Романишин Данила.

12,025 Кузмин Михайла з с. Салаші (Рава Руська) від Вашнянин по матері Кузмин Катерини.

12,026 Дуб Андрія з с. Топільниця (Старий Самбір) від Дуб Юзя.

12,027 До тітки Киселик Марії з с. Шеплота (Краковець) від Захарко Григора.

По інформації писати до

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

На ліки воякам УПА.

Товариство „Просвіта", від. 312 У. Н. Союзу виасигнувало з каси $10 на медикаменти для вояків УПА, які опинились на скитальщині. Окремо зложили члени по $1: І. Дацко, В. Хміль, М. Полигонький, С. Зададовський, Д. Дисилович, А. Кручак, Юлія Шарик.

І. Дацко, секр.

ПОДЯКА

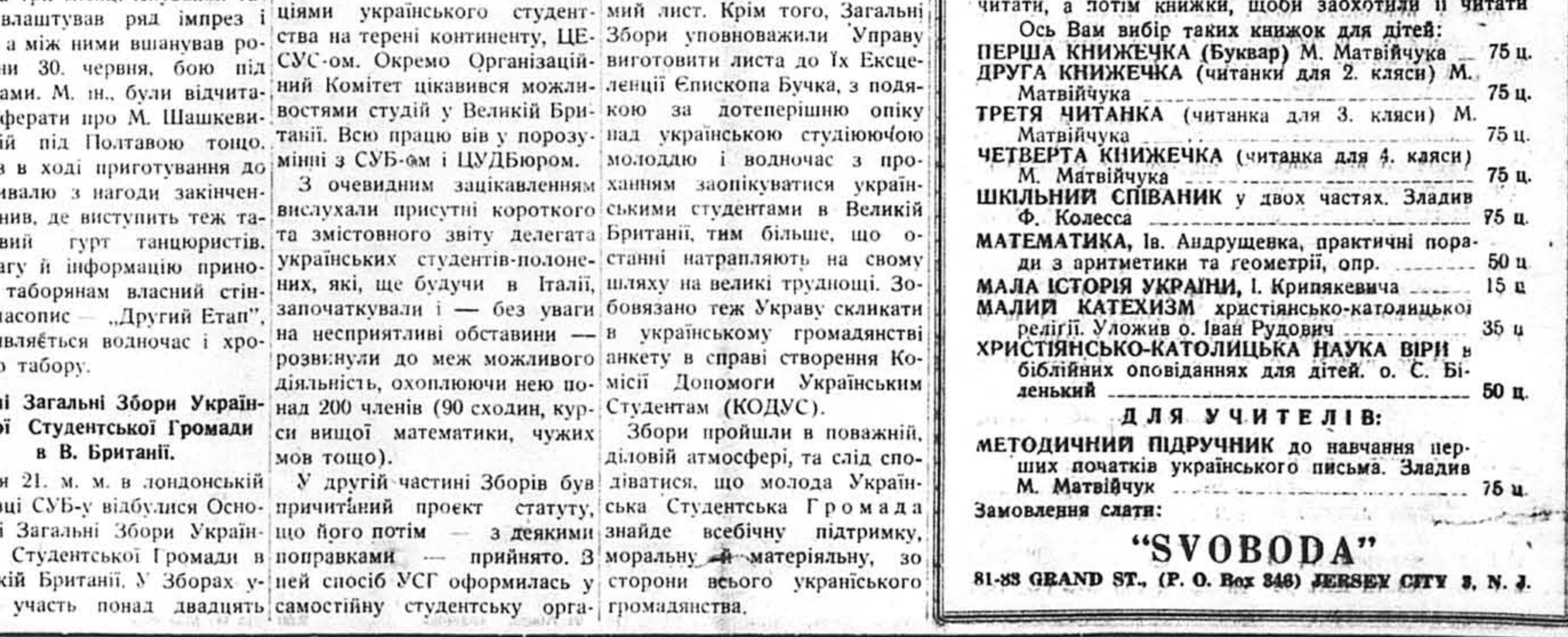
Щиру й сердечну подяку складаємо всім, що прийшли нас потішити в нашому смутку і взяли участь у похороні дорого мужа і батька, Покійного

ТЕОДОРА НАДЖОБУ,

котрий помер 6. жовтня 1947 р. Дякуємо о. Крупови за відправ, і відділовим Урядникам і Членам Запорозької Січи, від. 67 У. Н. Союзу, родині, приятелям і сусідам, а також головному урядови У. Н. Союзу за скоре виплачення запомоги. Хай У. Н. Союз зростає до сотки тисяч членів!

АННА НАДЖОБА, жінка
і НАСТЯ МАЙЛЕК, дочка.

ТАРЗАН, ч. 1716. Спокійний перехід.

Товстий провідник малп розділив воюючих.

„Невільниця належить до Молата й Таги" — заявив провідник — і вони будуть її доглядати".

Та коли провідник відпровадив племя на бік, Тага й Молат обмінялися непевним поглядом.

Вони знали, що як настане повня місяця, провідник забажає принести з Джени жертву серед танців „дум-дум".

Тої ночі Тага спокійно розбудила Джену й казала їй іти за собою.